

Proč zrovna Klementinum?

Centrum vzdělání

Why Clementinum?

Centre for Education

Prvních dvanáct jezuitů pod vedením teologa a řádového provinciála Petra Canisia (1521–1597) přišlo do Prahy z Říma dne 21. dubna 1556. Jezuitská kolej vznikla na místě bývalého dominikánského kláštera sv. Klimenta, který byl pobořen husity, v dnešním západním křídle areálu Klementina. Již v červenci téhož roku bylo zřízeno nižší gymnázium a zahájeny první přednášky z teologie a filozofie.

Klementinská akademie se těšila podpoře českého krále a římského císaře Ferdinanda I. a stala se katolickou protiváhou protestantské Univerzity Karlovy. Zájem studentů podporovala skutečnost, že po absolvování jezuitského gymnázia mohli bezplatně pokračovat ve studiu na akademii u věhlasných profesorů.

Po bitvě na Bílé hoře se Klementinská „Ferdinandova“ univerzita postupně spojila s Univerzitou Karlovou, čímž vznikla Karlo-Ferdinandova univerzita se sídlem v Klementinu. Kromě klasických oborů se zde začala rozvíjet i výuka přírodních věd, včetně fyziky, astronomie a matematiky, které bylo tehdy možné studovat na akademické úrovni výhradně na jezuitských kolejích.

K zahájení zvláštních řádových matematicko-astronomických studií došlo v roce 1722. Klementinum se tak stalo klíčovým přírodovědným centrem Českých zemí v 18. století.

Po zrušení jezuitského řádu (1773) byly budovy Klementina využívány Karlo-Ferdinandovou univerzitou, přičemž zde nadále sídlila teologická a filozofická fakulta. Pod univerzitní správou přešla i observatoř.

The first twelve Jesuits, led by the theologian and provincial of the order Peter Canisius (1521–1597), arrived in Prague from Rome on 21 April 1556. The Jesuit College was built on the site of the former Dominican monastery of St. Clement, which was destroyed by the Hussites. Already in July of that year a grammar school was established and the first lectures in theology and philosophy began.

The Clementine Academy enjoyed the support of the Bohemian King and the Roman Emperor Ferdinand I and became the Catholic counterweight to the Protestant Charles University. Students' interests were encouraged by the fact that after graduating from the Jesuit gymnasium they could continue their studies at the academy for free.

After the 1620 Battle near Prague, the Clementinum „Ferdinand“ University gradually merged with the Charles University to form Charles-Ferdinand University, based in Clementinum. In addition to the classical disciplines, the teaching of natural sciences, including physics, astronomy and mathematics, which at that time could only be studied at an academic level in Jesuit colleges, began to develop here.

The special mathematical and astronomical studies began in 1722. The Clementinum thus became the key natural science centre of Bohemia in the 18th century.

After the abolition of the Jesuit Order (1773), the buildings of the Clementinum were used by the Charles-Ferdinand University, while the Faculty of Theology and the Faculty of Philosophy continued to be located here. The observatory also came under the university administration.

Petr Canisius.
Zdroj: Wikimedia
Commons, 2014.

Peter Canisius.
Source: Wikimedia
Commons, 2014.

Podoba Klementina dle kresby Vojtěcha Kubašty, 1945. Stavební rozvoj areálu probíhal téměř neustále a vedl ke vzniku největšího církevního komplexu budov v Praze. Dnešní Klementinum je po Pražském hradě rovněž druhým nejrozsáhlejším stavebním celkem v Praze.

Image of Clementinum according to the drawing by Vojtěch Kubasta, 1945. The construction development of the complex was almost continuous and led to the creation of the largest religious building complex in Prague. Today's Clementinum is also the second largest building complex in Prague after Prague Castle.

- 1 – zde stojíte/
here you are
- 2 – meteorologická
stanice/
meteorological
station
- 3 – střešní plošina/
roof platform

Letecký pohled na současný areál Klementina. Již v první fázi výstavby Klementina bylo myšleno na nebezpečí povodní následkem rozvodnění nedaleké Vltavy. Nové budovy byly proto postaveny na vyvýšeném soklu, který je měl chránit před zaplavením. Samotní řádoví bratři Klementinum někdy označovali za „insula nostra Clementina“, tedy „naš klementinský ostrov“, což mohlo mít za povodní i doslovný význam. Zdroj: Mapy.cz.

An aerial view of the current Clementinum complex. Already at the initial stage of the construction of Clementinum, the danger of flooding due to the flooding of the nearby Vltava River was considered. The new buildings were therefore built on a raised plinth to protect them from flooding. The friars themselves sometimes referred to Clementinum as „insula nostra Clementina“, i.e. „our Clementine island“, which could have had a literal meaning during the flood. Source: Mapy.cz.